

dr hab. Arkadiusz Janicki, prof. uczelni
Dziekan Wydziału Historycznego
Uniwersytetu Gdańskiego

31 maja 2023 r. Gdańsk

**JM Rektor Uniwersytetu Gdańskiego
Przewodniczący Konwentu Honorowego
Profesor dr hab. Piotr Stepnowski**

Wasza Magnificencjo,

zgodnie z par. 12 ust. 1 Statutu Uniwersytetu Gdańskiego przedkładam wniosek o nadanie tytułu doktora *honoris causa* prof. dr hab. Krzysztofowi Pomianowi za Jego wyjątkowy wkład w badanie historii kolekcjonerstwa europejskiego.

Profesor Krzysztof Pomian urodzony 25 stycznia 1934 w Warszawie, jako Krzysztof Purman to polski filozof, historyk, eseista, profesor nauk humanistycznych działający i tworzący od lat we Francji. W latach 1952–1957 Pomian studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego. Na tym samym wydziale obronił pracę doktorską (1965) i habilitacyjną (1968) oraz pracował jako adiunkt w Katedrze Historii Filozofii Narodowej. W 1968 stracił pracę na uczelni. W latach 1969–1972 był zatrudniony w Zakładzie Rękopisów Biblioteki Narodowej. W 1973 roku wyjechał do Francji, gdzie od początku był związany z *Centre National de la Recherche Scientifique*, którego w 1984 roku został profesorem. Tytuł profesora nauk humanistycznych w Polsce otrzymał dopiero w 1998 roku. Rok później objął profesurę w Katedrze Historii Sztuki i Kultury Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie wykładał do 2007 roku.

Krzysztof Pomian w 2001 został dyrektorem tworzonego w Brukseli Muzeum Europy. Jest jednym z twórców tej instytucji, która przypomina, jak kształtowała się europejska wspólnota historyczna i kulturowa na przestrzeni ponad dwóch i pół tysiąca lat. Profesor Pomian to wieloletni współpracownik paryskiej Kultury i Le Débat, członek Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, Ateneo Veneto w Wenecji i Accademia Clementina w Bolonii, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Legii Honorowej i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. W 2003 roku Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej nadał mu tytuł doktora *honoris causa*.

Konwent Honorowy

REKTOR

dr hab. Piotr Stepnowski
koresp. PAN

05-06-2023

Profesor Pomian jest autorem około tysiąca publikacji pisanych przede wszystkim po polsku i po francusku. Wiele jego książek, takich jak *Przeszłość jako przedmiot wiary*, *Człowiek pośród rzeczy*, *Porządek czasu*, *Zbieracze i osobliwości*, *Europa i jej narody* było tłumaczonych między innymi na angielski, hiszpański, holenderski, japoński, niemiecki, portugalski i włoski. Pełna bibliografia jego prac została opracowana przy okazji odnowienia doktoratu na Uniwersytecie Warszawskim w 2015 roku i opublikowana w książce *Wśród ludzi, rzeczy i znaków*, Warszawa 2015. Od tamtego czasu dorobek profesora jeszcze się powiększył – ostatnie lata poświęcił na sfinalizowanie wielkiego projektu dotyczącego opracowania problemu kolekcjonerstwa i muzealnictwa.

W 2022 roku profesor Pomian został laureatem Prix Femina – francuskiej nagrody literackiej przyznawana od 1904 roku przez jury składające się wyłącznie z kobiet. Wyróżnienie jest każdego roku wręczane w czterech kategoriach: dla powieści, powieści zagranicznej, eseju oraz za całokształt twórczości. Profesor Krzysztof Pomian otrzymał nagrodę za całokształt twórczości, w roku wydania kolekcjonerskiego opus magnum: *Le Musée, une histoire mondiale* (t. 1–3). To trzypięciotomowe dzieło jest kompleksowym opracowaniem rozwoju kolekcjonerstwa na przestrzeni wieków. Nie jest to jednak wyłącznie historia muzealnictwa, ale również fascynująca opowieść o fenomenie gromadzenia przedmiotów i nowożytnej filozofii. Zainteresowanie Pomiana historią kolekcjonerstwa jako obszarem refleksji naukowej sięgają lat 60. XX wieku. Autor przez dziesięciolecia gromadził materiały do tego pomnikowego dzieła – pierwszego kompendium z zakresu historii kolekcji i współczesnego muzealnictwa.

Książka *Muzeum. Historia światowa* została przetłumaczona na język polski. Wiosną tego roku pierwszy tom monumentalnego dzieła ukazał się nakładem gdańskiego wydawnictwa słowo/obraz terytoria, które od 20 lat publikuje prace Krzysztofa Pomiana w Polsce.

W ostatnich dwóch dziesięcioleciach zacieśniły się związki profesora Krzysztofa Pomiana z Gdańskiem. Doceniając wyjątkowe znaczenie kulturotwórcze miasta zaangażował się w aplikację Gdańsk do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury. Od wielu lat współpracuje z „Przeglądem Politycznym”, był też członkiem Kolegium Programowego Muzeum II Wojny Światowej. W 2018

roku profesor Krzysztof Pomian został laureatem gdańskiej nagrody Neptuna. Do Gdańska przyjeżdża także jako przewodniczący i członek jury nagrody literackiej „Europejski Poeta Wolności”. Dwukrotnie wygłaszał odczyty na Uniwersytecie Gdańskim. Ostatni wykład, który odbył się 25 kwietnia 2023 roku zatytułowany „Na marginesie historii muzeum. Instrumentarium i perspektywy humanistyki” powiązany był z promocją jego najnowszej książki o muzeach. Krzysztof Pomian jest też autorem takich tekstów jak „Europejskość Gdańska”, w którym podkreśla wyjątkowe znaczenie naszego miasta i szczególną pozycję Gdańska kulturowej mapie Europy.

Dlatego zwracam się do JM Rektora z prośbą rozpoczęcia procedury nadania profesorowi Krzysztofowi Pomianowi tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Gdańskiego. Inicjatywa została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Wydziału Historycznego 10 marca 2023 roku.

Z poważaniem,

DZIEKAN
Arkadiusz Janicki
.....
dr hab. Arkadiusz Janicki
profesor Uniwersytetu Gdańskiego

dr hab. **Arkadiusz Janicki**, prof. uczelni

Dziekan Wydziału Historycznego